

Orvištské noviny

Ročník VIII

Číslo 2

júl 2014

*Všetkým čitateľom prajeme požehnaný letný čas prázdnin...
redakcia ON*

Hurá na prázdniny

Obsah čísla:

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Spoločenská kronika.....	2
Príhovor starostu	2
Volby do Európskeho parlamentu ..	2
KULTÚRA, ŠKOLA, SOCIÁLNE VECI	
Príhovor starostu obce na výročnej členskej schôdzi PD Pokrok Ostrov ..	3
Stavanie mája	3
Deň Matiek	3
Oslavy MDD	4
Zo života seniorov	4
Riaditeľ Základnej školy odchádza ..	5
Výberové konania na riaditeľov MŠ a ZŠ.....	5

Deň detskej knihy.....	5-6
Návšteva dopravného ihriska vo Vrbovom	6
Interaktívna tabuľa na základnej škole	7
Návšteva knižnice.....	7-8
Výtvarné súťaže	8
Významné dni	9
Máme plavkyňu!.....	9
Športová olympiáda nepľnoorgani- zovaných škôl okresu Piešťany ..	10-11
Najlepší žiaci školy v školskom roku 2013/2014	11

Riaditeľka materskej školy ďakuje rodičom.....	11
MDD.....	11-12
Rozvíjanie digitálnej gramotnosti v materskej škole	12
Školský výlet	12
Polícia deťom	13
Tablo predškolákov.....	13-14

ŠPORT

Koniec futbalového ročníka 2013/2014	13-14
ZAÚJÍMAVOSTI A OZNAMY	
Štúrov priateľ z detstva a mladosti	16

Z obecnej matriky

Obec Veľké Orvište mala k 01.04.2014 1074 obyvateľov. Od 01.04.2014 do 31.06.2014 sa v obci narodili 3 deti, na trvalý pobyt sa neprihlásil žiadny občan, z trvalého pobytu sa odhlásili 4 občania, zomrel 1 občan. V súčasnosti v obci žije 1072 občanov.

V období od 01.04.2014 do 31.06.2014 sa v obci narodili:

Lehotská Karin, Bořík Vladimír, Kudrík Leonardo

10.06.2014 zomrel pán Pavel Folajtár.

Blahoželáme k životnému jubileu, ktorého sa v tomto období dožili:

65 rokov: **Kvetoslava Halamová, Janka Hanzlíková, Ružena Janigová, Antónia Macová**

70 rokov: **Anastázia Bubáková, Ján Matejčík, Emil Šiška**

80 rokov: **Táborská Margita**

85 rokov: **Miloš Lamoš-Feré**

Vážení občania,

samospráva obce sa v súčasnosti zameriava na dokončenie rozpracovaných investičných akcií: stavbu inžinierskych sietí a komunikácií v novej obytnej zóne Topoľové II a rekonštrukciu verejného osvetlenia. Terajšia samospráva chce odovzdať novej samospráve po komunálnych voľbách v závere roka 2014 „čistý stôl“.

V súčasnosti prebieha vyhodnocovanie opakovaného verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby „Verejné osvetlenie Veľké Orvište“. Ak bude víťaz potvrdený, nové verejné osvetlenie začneme v lete inštalovať na všetkých uliciach okrem časti Topoľové I.

Pokračujú práce na novej obytnej zóne Topoľové II. Skolaudované sú nízkonapäťové rozvody a prípojky, strednotlakový plynovod a prípojky, pitný vodovod a prípojky, prekládka telefónneho kábla. Potrebné je dokončiť miestne komunikácie, verejné osvetlenie a osadiť čerpaciu stanicu na kanalizáciu. Dôležité je, že stavenisko je v takom stave, že stavebníci môžu začať stavať rodinné domy.

Z 12 stavebných pozemkov je predaných 6, žiadosť je o ďalší, potrebujeme predať ešte 3, aby sme vykryli všetky náklady na Topoľové II. Tržba z posledných dvoch stavebných pozemkov bude zisk obce, ktorý sa prednostne použije na rekonštrukciu verejného osvetlenia, kde obec je povinná spolufinancovať 5 % nákladov a na výstavbu chodníka na Topoľové I. Postup prác je závislý od tržieb z predaja stavebných pozemkov.

Riaditeľ základnej školy Mgr. Peter Turza odchádza do dôchodku. Aj touto formou mu ďakujem za jeho dlhoročnú prácu na našej základnej škole. Jeho prínos pre vzdelávanie našich detí, pre základnú školu a pre obec je veľmi veľký. Naša základná škola má porovnateľnú úroveň so základnými školami na okolí, v športových olympiádach málotriednych škôl okresu Piešťany sa trvale umiestňuje na popredných miestach. Želám p. Turzovi do ďalších rokov pevné zdravie a pekné spomienky na pedagogickú prácu v našej obci.

Na internete sa občas objavujú fotografie „zo života Veľkého Orvišťa“. Obsah fotografií je na úrovni krčmovej zábavy. Podobné fotografie by sa dali urobiť aj v iných obciach, žiaľ len niektorí naši občania majú potrebu zosmiešňovať vlastnú obec. Vyjadrujú tým svoj vzťah k vlastnej obci, robia hanbu nielen obci, ale aj sebe.

Ludovít Boleček, starosta obce

Voľby do Európskeho parlamentu

Voľby do Európskeho parlamentu sa uskutočnili 24.05.2014.

V našej obci sa z celkového počtu osôb vo volebnom okrsku Veľké Orvište z 885 voličov

sa zúčastnilo 85 voličov. Platných hlasov bolo 82.

Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie a koalíciu:

NOVA, Konzervatívni demokrati Slovenska, OKS	1
Kresťanskodemokratické hnutie	11
SMER – sociálna demokracia	14
Národ a spravodlivosť – naša strana	2
Magnificat Slovakia	1
Demokratická občianska strana	3
Strana TIP	4
Ľudová strana Naše Slovensko	5
MOST - HÍD	1
Kresťanská Slovenská národná strana	3
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	4
Právo a spravodlivosť	1
Sloboda a Solidarita	4
Strana občianskej ľavice	1
Slovenská národná strana	14
Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokr. strana	13

Príhovor starostu na schôdzi PD Pokrok

Vážený pán predseda, vážené predstavenstvo, dámy a páni,

v mene Ostrova, Bašoviec a Veľkého Orvišťa Vám ďakujem za pozvanie na výročnú členskú schôdzu. Dovoľte niekoľko myšlienok o význame PD Pokrok Ostrov pre naše obce.

Poľnohospodárstvo bolo vždy veľmi významnou súčasťou života našich obyvateľov. V minulom roku sme oslávili 40. výročie zlúčeného JRD Pokrok Ostrov, dnešného PD Pokrok Ostrov. Podnik vznikol v r. 1973 zlúčením štyroch roľníckych družstiev: JRD Ostrov, JRD Malé Orvište, JRD Veľké Orvište a JRD Bašovce. Tým sa začala písať nová história našich obcí.

Uplynulých vyše 40 rokov družstva sa výrazne zapísalo do histórie našich obcí a života našich obyvateľov. V rastlinnej a živočíšnej výrobe, v pridruženej výrobe, v stavebnej skupine, v osivovom závode a

administratívne našlo zamestnanie množstvo našich obyvateľov. Aj vďaka družstvu sa naše dediny modernizovali. Družstvo pomáhalo pri výstavbe ciest, vodovodov, budov, podporovalo šport, kultúru. Pomáhalo rôznym spôsobom riešiť bytovú otázku družstevníkov. Družstevníci sa mohli rekreovať, cestovať. To sú pozitíva, na ktoré nezabúdame.

O Vašej práci svedčí množstvo ocenení v histórii družstva. Aj dnes, v náročných konkurenčných podmienkach EÚ, je PD Pokrok Ostrov životaschopný poľnohospodársky podnik. Želáme Vám, aby ste aj v budúcnosti pokračovali vo svojej úspešnej minulosti, aby ste našim obyvateľom poskytovali pracovné príležitosti, aby družstvo a naše obce spolupracovali na obojstranný úžitok.

Chceme sa Vám, všetkým generáciám družstevníkov, poďakovať za Vašu poctivú a ťažkú prácu a za všetko, čo PD Pokrok Ostrov spravilo pre Ostrov, Malé Orvište, Bašovce a Veľké Orvište.

Ďakujem za pozornosť!

Stavanie mája

V našej obci sa to stalo už tradíciou, že v posledný aprílový deň sa stavia máj. V dopoludňajších hodinách deti z materskej školy a základnej školy prišli ozdobiť máj stužkami, za čo boli odmenené sladkosťou. V podvečerných hodinách komisia kultúry a školstva pri obecnom zastupiteľstve pripravila pre občanov kultúrne vyžitie v podobe kultúrno-spoločenskej akcie na obecnom námestí. Bol postavený máj, tak ako ho kedysi stavali mládenci dievkam. Prítom do tanca a na počúvanie hrala do neskorých večerných hodín hudobná skupina RIVA z Kovaroviec. Prítomní občania ako i ich hostia mali možnosť občerstviť sa živánskou, vínom a pivom, tiež nealko nápojmi. Zábava trvala až do záverečnej a všetci tí, ktorí sa rozhodli stráviť príjemný večer v spoločnosti dobrej muziky a priateľov určite neľutovali.

Deň matiek

Komisia kultúry a školstva každý rok druhú májovú nedeľu usporiada oslavy dňa matiek. Úvodom osláv predsedníčka komisie privítala prítomných a pán starosta, pri tejto príležitosti, predniesol slávnostný príhovor. Deti zo základnej a materskej školy vystúpili so svojim kultúrnym programom, ktorý si pripravili pre mamičky, babičky, prababičky, ale aj pre ockov, pretože aj oni boli zvedaví na vystúpenie svojich ratolestí. Po skončení programu každá mamička dostala od svojho dieťaťa pekný darček, ktorý deti urobili v škole za pomoci pedagógov. Záverom všetkým mamičkám a babičkám zástupcovia obce odovzdali kvietok a čokoládu, čím si uctili ich obetavú prácu.

Oslavy MDD

Komisia kultúry a školstva pri obecnom úrade zorganizovala aj v tomto roku oslavy MDD. V areáli za kultúrnym domom boli pre deti prichystané atrakcie. Ani tento rok nechýbali poníky, na ktorých sa deti tak rady nosia a tiež skákací hrad. Pri reprodukovanej hudbe sa deti dobre vyšantili a pripravené občerstvenie v podobe opekania špekáčiek a malinovy im padlo vhod. Záverom sme deťom odovzdali sladkosti a deti sa domov rozchádzali s tým, že znovu prežili deň plný zážitkov, na ktorý budú dlho spomínať.

Zo života seniorov

Aj v tomto roku pri príležitosti dňa matiek navštívili náš klub deti zo základnej a materskej školy so svojim kultúrnym programom. Seniorom sa program veľmi páčil, ba zapojili sa aj do spevu ľudových piesní. Seniori zase ako podakovanie deťom pripravili malé občerstvenie v podobe čajíka s keksíkom ako i malého darčeka - sladkosti.

Kultúrna komisia, Michelová Gabriela

Riaditeľ Základnej školy odchádza

Mgr. Peter Turza končí vo funkcii riaditeľa Základnej školy vo Veľkom Orvišti. Dôvodom je odchod do starobného dôchodku. Pán Mgr. Peter Turza vykonával funkciu riaditeľa našej školy 19 rokov. Nastúpil 1.9.1995 a končí 31.8.2014. Počas tohto obdobia mala škola dve a krátky čas i tri triedy. K vzdelávaniu našich žiakov pristupoval zodpovedne a taký istý prístup mal k vykonávaniu funkcie riaditeľa. Zodpovedný prístup k práci vyžadoval aj od svojich podriadených a dokázal im vytvárať optimálne pracovné podmienky. Rozvíjal dobré medziľudské vzťahy na báze otvorenej komunikácie. Pri jeho práci nechýbal aj zmysel pre humor a ľudský prístup k pracovníkom školy a rodičom. Pod jeho vedením dosahovali žiaci umiestnenie na recitačných, výtvarných a najmä športových súťažiach. Ako bývalý aktívny športovec, reprezentant republiky v disciplínach ľahkej atletiky, podporoval činnosť športových krúžkov a pohybové aktivity v prírode. Viedol na škole športový krúžok, zameraný najmä na futbal. Po jeho príchode bola vybudovaná na školskom dvore bežecká antuková dráha, osadené malé bránky na futbal a koše pre basketbal. Veľký podiel mal i na úspechoch školy a jednotlivých žiakov na olympiádach neproorganizovaných škôl okresu Piešťany. Svoju záľubu v astronómii preniesol aj do školy. Do školy zapožičal hviezdársky ďalekohľad a žiaci i rodičia pozorovali oblohu. Deťom rád rozprával o vesmíre. Na hodiny hudobnej výchovy, zvyčajne ku koncu školského roka, nosieval gitaru, aby oživil hodiny hudobnej výchovy a učil žiakov spievať aj iné piesne ako predpisujú učebnice. Po nástupe školskej reformy tvoril školský vzdelávací program. Pod jeho vedením sa škola aktívne zapojila do projektov Infovek, modernizácia vzdelávacieho procesu a elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva. Škola má veľmi dobré vybavenie počítačmi a interaktívnou tabuľou. Naše poďakovanie mu patrí nielen za to, že dokázal žiakom odovzdať užitočné vedomosti, ale predovšetkým za to, že im dokázal odovzdať múdrosť, lásku, krásu a dobro. Obetoval žiakom aj veľa svojho voľného času a často i sám seba, lebo bez toho by táto práca nemala zmysel.

Patrí mu naša vďaka a uznanie.

*„Učiteľ je niekto, kto nás musí viesť,
skláňať sa nad lavicou aj ťaháky zniesť.
Mal by nás vždy chápať, pomôcť vždy a rád,
radiť žiakom múdre veci ako kamarát.“*

Redakcia ON
ZRPŠ

Výberové konania na riaditeľov MŠ a ZŠ

Obec Veľké Orvište v zmysle § 4 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov vyhlásila výberové konanie

na obsadenie funkcií:

- **riaditeľa/-ky Materskej školy Veľké Orvište č. 44**
- **riaditeľa/-ky Základnej školy Veľké Orvište č. 44**

Výberové konania sa uskutočnili dňa 28.5.2014 v materskej škole a 5.6.2014 v základnej škole. Víťazi výberového konania:

- **Mária Šišková na funkciu riaditeľky Materskej školy Veľké Orvište**
- **Mgr. Dáša Ábelová na funkciu riaditeľky Základnej školy Veľké Orvište**

Deň detskej knihy

28. marec 2014 bol na základnej škole netradičný deň. Neučili sme sa podľa rozvrhu hodín. Deti si mali do školy priniesť knižku, ktorú práve čítajú. Na úvod o nej každý žiak porozprával spolužiakom. Starší žiaci prečítali mladším úryvky zo svojich kníh.

Pani Pálková pripravila prezentáciu o tom, ako vzniká kniha dnes a aké knihy boli v minulosti. Mladší žiaci riešili úlohy z časopisu Vrabček:

- určovanie správneho názvu rozprávky
- priradovanie názvov rozprávok k ilustráciám
- hra na básnikov - dopisovanie slov do veršov tak, aby sa rýmovali
- oprava popletených básničiek
- sudoku s obrázkami knižiek

Starší žiaci vytvárali vlastné rozprávkové knihy. Všetci sa na záver zahrali na ilustrátorov. Práce dokončovali ešte v školskom klube detí popoludní. Na pamiatku sme urobili zopár fotografií, ktoré zdobia aj chodbu našej školy.

Hollého pamätník 2014

Dňa 12.3.2014 sa uskutočnilo na základnej škole školské kolo súťaže Hollého pamätník – súťaž v umeleckom prednese poézie a prózy. Naším cieľom je viesť deti k hlbšiemu poznávaniu literatúry a vytvárať priestor pre tvorivý rast všetkých záujemcov o umelecký prednes.

Školskému kolu predchádzali triedne kolá, v ktorých triedni učitelia vybrali najlepších recitátorov za jednotlivé ročníky.

Súťaž otvorila pani učiteľka Dáša Ábelová prítomných a oboznámením, kto bol Ján Hollý. Žiaci školy, ktorí nesúťažili, tvorili obecenstvo.

Na škole sa súťažilo v jednej kategórii, v ktorej si navzájom merali svoje schopnosti a talent vybrané žiačky 2.- 4. ročníka. Súťažiacich bolo 7. Porota si všimla rôzne kritériá, napríklad vhodnosť výberu textu, osvojenie textu, hlasovú a rečovú techniku, vlastnú interpretáciu a celkovú pôsobivosť. Žiarila štvrtáčka Martinka Chromá nežným prednesom básne „Uspávanka pre bábiku“, typickým práve pre ňu. Ohromila aj Saška Fábryová, ktorá sa dokázala naučiť neskutočne dlhú báseň „Zlatá priadka“, avšak k jej veku trochu ťažkú. Staršie žiačky nesklamali, do poslednej bojovali o víťazstvo.

Porota určila nasledovné poradie:

v poézii:

- 1.miesto: **Martinka Chromá (4.r.)**
- 2.miesto: **Saška Fábryová (4.r.)**
- 3.miesto: **Natálka Šandriková (3.r.)**

Dodržiavať museli dopravné značky a predpisy, lebo pozorným očiam inštruktorov nič neuniklo. Chyby, ktorých sa dopustili, im boli znova vysvetlené.

Dúfame, že deti si odniesli veľa zážitkov a poznatkov, ktoré využijú v každodennej cestnej premávke a tým prispievajú k svojej bezpečnosti.

Dáša Ábelová

Interaktívna tabuľa na základnej škole

Naše deti sa dočkali konečne interaktívnej tabule. Je to elektronické zariadenie kombinujúce výhody dotykovej obrazovky a videoprojekcie. Moderná pomôcka zefektívnenia vyučovania umožňuje interaktívne pracovať s počítačovým softvérom priamo z prostredia tabule. Využíva IR technológiu teda zaručuje vysoké rozlíšenie, kvalitné zobrazenie jemných detailov poznámok, rýchle snímanie polohy pera alebo prsta. Učiteľ tu rozvíja vedomosti i zručnosti potrebné do ďalšieho života. V tom je konkurenčná výhoda školy dneška. Dobrý pedagóg však musí dať pozor, aby nepotlačil rozvoj abstraktného myslenia u detí, aby sa nesklázo k encyklopedismu a klasická učebnica nebola odsunutá do úzadia. Ide nám predsa aj o to, aby deti radi vyhľadávali knihy. Tabuľa nemôže nahradiť prácu s knihou, je spjestrením vyučovacieho procesu.

Okrem individuálneho prístupu k žiakovi sme získali oproti veľkým školám opäť výhodu. Na veľkých školách je interaktívna tabuľa umiestnená v špeciálnej učebni a žiak nemá možnosť pracovať s ňou každý deň, na našej škole je opak pravdou.

Návšteva knižnice

V marci - mesiaci knihy, sme navštívili obecnú knižnicu. Pracovali sme na jednej z Osmijankových otázok - vytvárali sme návrh na Osmijankov časopis. Každý mal inú predstavu, a tak to bolo správne. Vzniklo mnoho krásnych dielok, okrem toho sme si čítali z rôznych kníh a zapožičali ďalšie, ktoré sme potrebovali na riešenie otázok. Vytvorili sme veľkú

v próze:

1.miesto: Viktorka Moravčíková (4.r.)

2.miesto: Martinka Pániková (4.r.)

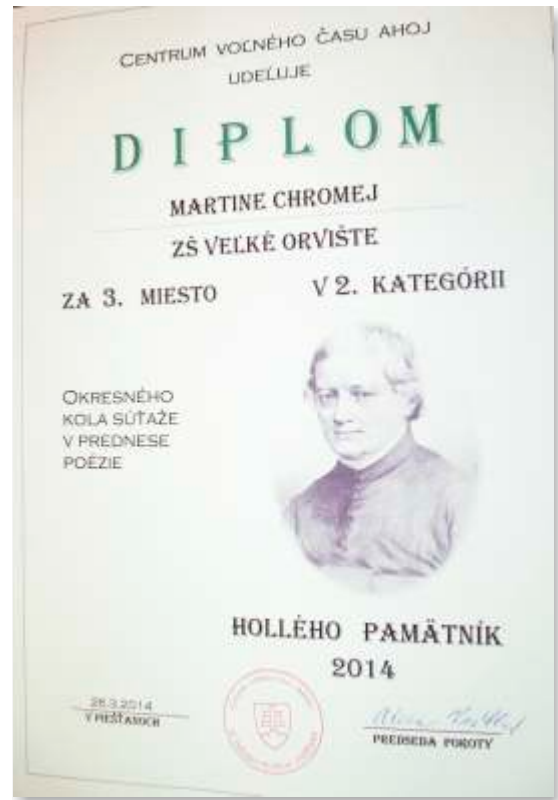

Vítazky boli odmenené čokoládou, diplomom a peknou knižkou. **Srdečne im blahoželáme, prajeme veľa úspechov v ďalších ročníkoch súťaže Hollého pamätník.**

Žiačky Martinka Chromá a Natálka Šandriková v prednese poézie a V. Moravčíková v prednese prózy postúpili do okresného kola, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 26. a 27.marca v CVČ „Ahoj“ v Piešťanoch.

Úspech M. Chromej v okresnom kole súťaže Hollého pamätník

Naša štvrtáčka **Martinka Chromá** získala **3.miesto** v okresnom kole súťaže Hollého pamätník dňa 26.3.2014 v CVČ v Piešťanoch. Nebolo jednoduché získať ocenenie spomedzi 15 najlepších recitátorov (v 2.kategórii) zo škôl piešťanského okresu. O to viac si ceníme toto krásne umiestnenie. **Gratulujeme!**

Návšteva dopravného ihriska vo Vrbovom

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerne vysoký je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Hoci dopravnú výchovu nemáme ako samostatný predmet, je do obsahu jednotlivých predmetov zaradená ako prierezová téma. Žiaci sa s ňou oboznamujú na hodinách prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka, výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania...

Dopravnú výchovu nerealizujeme iba v objekte školy, ale aj na detskom dopravnom ihrisku vo Vrbovom. Dňa 29.4.2014 sme tam opäť zavítali.

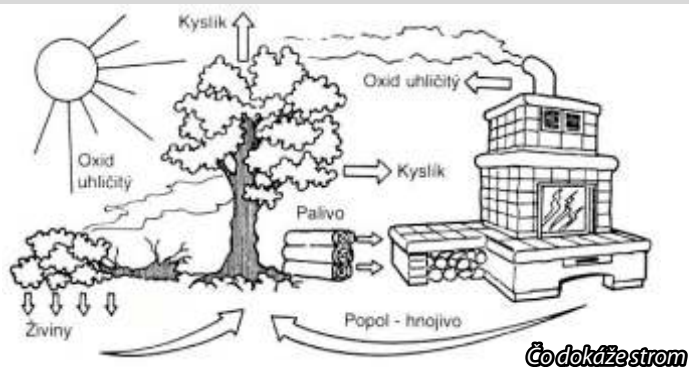
Po teoretickej príprave v učebni mali deti možnosť zajazdiť si na autíčkach a bicykloch po cestách, križovatkách a kruhových objazdoch.

Významné dni

V marci sme si pripomenuli Deň vody premietaním o Kvapkovi a Kvapke, ktorí deti oboznámili o ceste vody do domácností a naspäť do riek. Ukázali sme si, kde všade potrebujeme vodu a porozprávali o miestach v dedine, kde je najviac znečistená voda. Deti kreslili plagáty ku Dňu vody a spracovali danú tému v svojich prezentáciách na počítači.

Apríl je mesiacom lesov a to od roku 1952, preto sme sa mu podrobne venovali. Premietali sme o druhoch lesov, o produkcii kyslíku stromami – vedeli ste, že jeden hektár lesa zásobuje kyslíkom 25 ľudí? Príroda je pre nás tým najlepším zdrojom poučenia a knihou, ktorú by sme mali čítať pomaly a dôkladne. Deti sa dozvedeli zaujímavosti o dažďových pralesoch, ktoré sú pľúcami Zeme. Vytvárali plagáty i vlastné práce o ochrane lesov. Samozrejme, že táto téma nadväzovala na ďalší významný deň a to Deň Zeme, kedy sme premietali o živočíchoch, rastlinách, ovzduší, triedení odpadu. Tento deň si viac uvedomujeme, ako sme my ľudia závislí na cenných daroch poskytovaných Zemou, že zemské zdroje nie sú nevyčerateľné a že životné prostredie a jeho ochrana je úlohou pre všetkých.

Čo dokáže strom

Kvapko a Kvapka

Máme plavkyňu!

Športový plavecký klub Kúpele Piešťany usporiadal v piatok 13. júna II. ročník piešťanských plaveckých nádejí ročníkov 2006, 2007, 2008. Plavecké preteky zahájila najúspešnejšia športovkyňa v plávaní, dvojnásobná mamička, Martina Moravcová. Tento dátum určite nepriniesol smolu našej žiačke Viktórii Moravčíkovej. Drobná dievčinka získala dve prvé miesta a to v štýloch kraul a znak na 25m. Viki blahoželáme a želáme ďalšie úspechy!

Jana Pálková

žirafu, na ktorej boli umiestnené odpovede a obrázky z knihy „Žirafia mama“. „Smelý Zajko v Afrike“ to bola ďalšia kniha, podľa ktorej sme odpovedali a kreslili. Do veľkého zajaca sme umiestnili kresby z jednotlivých kapitol. Táto skupinová práca sa naozaj vydarila a pracovali aj malí prváčikovia. Na všetky otázky nakreslila odpovede Marienka Melicherová a pridala ešte niečo naviac – bola najsilovnejšou

prváčkou, ktorá riešila Osmijanka. Jej kreslené odpovede vytvorili celý zošit pre Osmijanka. Snažili sa všetci a svoje krásne zošity s odpoveďami mali aj všetky štvrtáčky. Ved' u nás všetci žiaci vedia, že kto rád číta, nikdy nie je sám.

Výtvarné súťaže

V Ostrove sa vyhodnotili práce škôl Ostrov a Veľké Orvište pod názvom Mladé Talenty. Medzi ocenenými boli M.Chromá, A.Fábryová, N.Šándriková a M.Chromý. Deti obidvoch škôl sa zúčastnili aj celoslovenskej literárnej a výtvarnej súťaže „Zlatá priadka Mária Duričková“ pri príležitosti 95.výročia narodenia známej spisovateľky. Výstava súťažných prác je v Mestskej knižnici mesta Piešťany.

N.Šándriková

A.Fábryová

Š.Tešedík

Športová olympiáda neplnoorganizovaných škôl okresu Piešťany

Dňa 20. mája 2014 sa v obci Ostrov uskutočnil XVI. ročník športovej olympiády neplnoorganizovaných škôl okresu Piešťany za účasti 250 detí zo základných škôl Borovce, Dolný Lopašov, Dubovany, Krakovany, Ostrov, Ratnovce, Trebatice, Veselé a Veľké Orvište. Súťažilo sa v behoch na 60 a 500 m, v hode kriketovou loptičkou, vybijanej dievčat a minifutbale chlapcov. Reprezentácia našej školy bola opäť úspešná a v celkovom hodnotení obhájila vlnajšie štvrté miesto so ziskom jednej zlatej, dvoch strieborných a dvoch bronzových medailí. Umiestnenie našich detí na bodovaných miestach bolo nasledovné:

1. miesto: Natália Šandriková - hod kriketovou loptičkou
2. miesto: Martina Pániková - hod kriketovou loptičkou
Šimon Tešedík - hod kriketovou loptičkou
3. miesto: družstvo dievčat vo vybijanej v zložení:
Martina Pániková, Martina Chromá, Natália Šandriková, Alexandra Fábryová, Viktória Moravčíková, Mária Melicherová
Šimon Tešedík - beh na 500 m
5. miesto: Šimon Tešedík - beh na 60 m
6. miesto: Adam Hlavna - hod kriketovou loptičkou
Martin Tešedík - hod kriketovou loptičkou

Naši úspešní medailisti: (zľava) Mária Melicherová, Natália Šandriková, Martina Chromá, Martina Pániková, Alexandra Fábryová, Viktória Moravčíková, Šimon Tešedík

Šimon Tešedík na čele pretekov v behu na 500 m. Po tuhom boji vybojoval pre našu školu prvú medailu – bronzovú

Najviac radosti nám pripravili dievčatá. V hode kriketovou loptičkou zvíťazila Natália Šandriková pred Martinou Pánikovou.

V hode kriketovou loptičkou chlapcov získal Šimon Tešedík striebornú medailu.

Vo vybíjanej vybojovalo družstvo dievčat bronzovú medailu. Na stupňoch víťazov sú (zľava) Pániková, Šandriková, Moravčíková, Chromá, Fábryová a Melicherová.

Riaditelia zúčastnených ZŠ prevzali ocenenia za celkové umiestnenie. Poradie škôl bolo nasledovné: 1. Trebatice, 2. Dubovany, 3. Veselé, 4. Veľké Orvište, 5. Krakovany, 6. Ostrov, 7. Dolný Lopašov, 8. Borovce, 9. Ratnovce.

Najlepší žiaci školy v školskom roku 2013/2014

Lukáš Paulovič

Je žiakom 2. ročníka a dosahuje výborné výsledky hlavne v predmetoch matematika a prírodoveda. Má skromnú kamarátsku povahu, v kolektíve je obľúbený. Navštevuje ZUŠ v Piešťanoch a venuje sa hre na harmoniku. Zvláštnou Lukášovou záľubou je vodný motorizmus. V súťažiach Formula Future dosiahol vo svojej kategórii pozoruhodné výsledky.

Martina Pániková

Je žiačkou 4. ročníka a medzi najlepších žiakov je nominovaná už po tretí raz. Vyniká najmä v matematike a prírodovede. Má výborné organizačné schopnosti a v kolektíve je obľúbená. Úspešne reprezentovala školu na športovej olympiáde, kde získala striebornú medailu v hode kriketovou loptičkou a bronzovú medailu ako kapitánka družstva vo vybíjanej.

Martina Chromá

Je žiačkou 4. ročníka a dosahuje vynikajúce výsledky najmä v slovenskom jazyku. Úspešne reprezentovala školu v okresnom kole v umeleckom prednese poézie, kde získala skvelé 3. miesto. Svoje pozoruhodné pohybové nadanie rozvíja v tanečnom odbore ZUŠ v Piešťanoch. Na športovej olympiáde bola členkou bronzového družstva vo vybíjanej.

Mgr. Peter Turza

Riaditeľka materskej školy ďakuje rodičom

03.mája 2014 zorganizovala naša materská škola brigádu na úpravu školského dvora, na ktorej sa zúčastnili riaditeľka MŠ Mária Šišková, učiteľka Milada Kadlecová a títo rodičia: Bartko Martin, Bartková Zuzana, Borisová Andrea, Králiková Erika, Folajtár Roman, Vlčák Jozef, Vlčáková Martina a Michelová Marcela. Upravili sme pieskoviská, natreli sme detské preliezačky, lavičky, hojdačky, altánok i kresliacu tabuľu. Pripravili sme pre rodičov aj malé občerstvenie v podobe jablkovej štrúdle, keksíkov a malinovy. Všetci usilovne pracovali ako včeličky a výsledok našej práce je viditeľný. Školský dvor ožil novými pestrými farbami. Veľmi nás však mrzí fakt, že hoci materskú školu navštevuje veľa detí, čas na brigádu, si našli len niektorí rodičia. Rodičom, ktorí sa na brigáde zúčastnili srdečne ďakujeme a veľmi si to vážime.

MDD

V materskej škole sme oslavovali MDD v pondelok 02.júna. Pomocná kuchárka pani Jarka Vatrťová upiekla deťom k ich sviatku krásnu a zároveň vynikajúcu tortu, z ktorej sa deti veľmi tešili. Na školskom dvore, ktorý sme vyzdobili farebnými balónikmi, sme zorganizovali športové súťaže, v ktorých boli deti rozdelené do skupín podľa veku – mladšie a staršie. Súťažili v troch disciplínach: behu, lezení po štyroch a v skákaní vo vreciach. Všetky deti sa veľmi snažili o čo najlepšie umiestnenie, za ktoré potom dostali diplomy a sladkosti. Samozrejme nechýbalo ani bohaté občerstvenie v podobe džúsov, ovocných nápojov, torty, zákuskov, keksíkov, slaných tyčiniek a praclíkov. Deti si tento krásny sviatok v materskej škole poriadne užili.

Torta našim deťom k MDD

Rozvíjanie digitálnej gramotnosti v materskej škole

V koncepcii rozvoja našej materskej školy preferujeme podporu digitálnej gramotnosti u detí. Digitálne technológie patria medzi prostriedky výchovy, ktoré využívame ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacej činnosti. Na rozvíjanie kompetencií v tejto oblasti sa naša materská škola zapojila do projektu: "Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva", v rámci ktorého sme pre našu MŠ získali interaktívnu tabuľu s edukačným softvérom Výlety šaša Tomáša, notebook a farebnú tlačiareň. Softvérové prostredie – Výlety šaša Tomáša - sa primárne zameriava na rozvoj logického myslenia detí, rozvoj ich schopností a zručností riešiť problémy, ich informačných kompetencií a raných digitálnych zručností. Deti riešia rôzne problémové situácie v menšej alebo väčšej skupinke pri interaktívnej tabuľi, prípadne pri počítači. Podľa určitých pravidiel riadia šaša Tomáša tak, aby v ZOO, v meste či v záhrade prišiel po cestách a križovatkách s farebným označením do cieľa, ktorý si stanovil buď on sám alebo si ho zvolili deti v triede. Ide teda o symbolické plánovanie /programovanie/ budúcej činnosti, ktorú šaša Tomáš vzápätí vykoná a tým aj overí správnosť vytvoreného plánu. Takéto problémy deti riešia na sérii máp s rastúcou zložitosťou a hrajú sa podľa rôznych pravidiel: buď Tomáša priamo riadia alebo pracujú so symbolickou reprezentáciou tejto činnosti: plán jeho budúcej cesty čítajú, analyzujú, dopĺňajú či zostavujú – a to v prostredí, v ktorom často existuje niekoľko alternatívnych riešení.

Naše deti sú týmto softvérom nadšené, veľmi rady s ním pracujú a strávia s ním veľa krásnych, poučných a zábavných chvíľ. Po získaní všetkých kompetencií a zručností s týmto softvérom im budeme softvérové prostredia postupne rozširovať.

Školský výlet

Aj v tomto školskom roku sme zvolili cieľ nášho výletu - Ranč pod Babicou na Bojnnej. Už z predchádzajúcich rokov máme s ním dobré skúsenosti a hlavné pozitíva sú v tom, že to nie je ďaleko, deti majú možnosť vidieť množstvo zvieratiek, môžu sa povozit' na koníkovi, pohrať sa na dobre vybavenom detskom ihrisku s možnosťou obeda.

Deň „D“ pre nás nastal v pondelok 23. júna, kedy nás autobus doviezol do cieľa – na Bojnú. Výletu sa zúčastnili aj niektorí rodičia, ktorí o výlet prejavili záujem.

Pred prehliadkou zvieratiek sme sa patrične posilnili zabaleným proviantom a potom „hurá“ k zvieratkám. Veľmi pozitívne hodnotíme neustále pribúdanie nových a pre deti veľmi zaujímavých zvieratiek. Po prehliadke zvierat sme sa išli povozit' na koníkoch, ktoré sú pre naše deti vždy atraktívne. Potom nás čakal výborný obed a hry na detskom ihrisku. Deti si kúpili aj drobné pamiatkové predmety a hračky. Potom o 15,00 hod. už nasledovala cesta naspäť do materskej školy. Niektoré deti po namáhavom dni plnom zábavy, hier a nových zážitkov celú spiatočnú cestu prespali a zobudili sa až vtedy, keď sme vystupovali pri budove materskej školy.

Môžeme skonštatovať, že aj tento rok sa nám náš školský výlet vydaril na výbornú.

Polícia deťom

V piatok 13.júna sa v našej materskej škole uskutočnila poučná ukážka práce policajtov. Policajti – ppor. Zlatica Jančovičová a ppráp. Peter Večera prišli na policajnom aute a deťom poukazovali všetky pomôcky, ktoré používajú pri svojej náročnej práci policajta: putá, dräger, nepriestrelnú vestu, terčik, vysielaciu a deti si mali možnosť všetky tieto pomôcky aj prakticky vyskúšať. Taktiež mohli nasadnúť do policajného auta, kde im ppráp. Peter Večera poukazoval, čo všetko v aute majú, dokonca im aj zapol všetky svetlá a húkačku.

Deti ukážka práce policajtov veľmi zaujala, pozorne počúvali, získali nové poznatky o práci policajtov a zistili, že práca policajtov je veľmi náročná a zodpovedná.

Tablo predškolákov

V stredu 18.júna sme s deťmi našej materskej školy zanesli tablo našich predškolákov do výkladu obchodu s potravinami pani Terky Markovej. V tomto školskom roku odchádza do základnej školy 8 detí a tablo sme zhotovili v podobe školskej tašky. Predškoláci si veľmi hrdο nesli svoje tablo za výdatného spevu po celej ceste až k obchodu s potravinami p. Markovej. Tu si ho môžu pozrieť rodičia aj ostatní obyvatelia našej obce.

Rozlúčka s predškólákmi

Predškólákom sme pripravili peknú rozlúčku s materskou školou v piatok 27.júna. Každý predškólák dostal Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania, pamätný list, knihu s venovaním, drobné darčkové predmety a sladkosti. Potom nasledovala diskotéka, na ktorej si schuti zatancovali všetky deti. Dohodli sme sa, že sa s nimi na dlho

nelúčime, ale po letných prázdninách sa budeme s nimi, už ako s prvákmi základnej školy, stretávať na školskom dvore a v jedálni pri obede. Deti si rozlúčkový deň užili a získali veľa dobrej nálady na nastávajúce letné prázdniny.

Mária Šišková, riaditeľka MŠ

ŠPORT

Koniec futbalového ročníka 2013/2014

Vážení športoví priaznivci, vážení občania, rád by som vás opäť oboznámil o situácii v našej TJ. Sme opäť na konci ďalšieho súťažného ročníka. A- mužstvo sa umiestnilo na 7. mieste, s ktorým môžeme byť spokojní. Nebyť niektorým záväziam, tak umiestnenie mohlo byť ešte lepšie.

Opäť stojíme na prahu rozhodnutia, či vôbec prihlásime A-mužstvo do súťaže, keďže nie je dostatok hráčov a s tým sa trápia aj iné obce. Budem sa opäť opakovať, nemáme dostatok domácich hráčov na to, aby sme poskladali konkurencie schopné mužstvo. Z toho dôvodu musíme vybavovať cudzích hráčov, ktorých tiež nie je veľa. Z toho dôvodu sú aj náklady na financovanie TJ vyššie. Tak isto nám nepridáva na situácii rozhodnutie ObFZ TT, ktorý nepovolil zlúčenie mládežníckych mužstiev. Ak nebudeme mať kompletne 2 mládežnícke mužstvá, tak za každé budeme musieť zaplatiť 1000€. Veľa bude závisieť od obce a obecného zastupiteľstva, či podpora vyššou sumou futbal v obci, alebo proste futbal v obci na mužskej úrovni nebude. Len pre zaujímavosť pripomeniem, že celá sezóna stojí cca 16 000 € a obec podporuje TJ sumou 10 000 € vrátane energií. Netvrdím, že je to málo, ale ak chceme, aby v našej obci futbal zostal na terajšej úrovni, tak TJ potrebuje každoročne vyššiu podporu. Tak uvidíme ako sa podarí túto situáciu vyriešiť do konca júna, kedy treba poslať prihlášku. Ostatné umiestnenie mládežníckych mužstiev si môžete pozrieť nižšie.

Opäť by som sa rád poďakoval všetkým podporovateľov TJ, špeciálne Filipovi Hološkovi, ktorý zakúpil 2 sady dresov pre A-mužstvo.

KONEČNÁ TABUĽKA SEZÓNY 2013/2014 Muži

Poz		Z	V	R	P	G	A	B
1	Malženice	30	26	3	1	151	26	81
2	Jalšové	30	19	3	8	84	47	60
3	Siladice	30	18	6	6	74	37	60
4	Dolná Krupá	30	16	6	8	75	45	54
5	Drahovce	30	15	3	12	54	47	48
6	Horná Krupá	30	15	2	13	65	49	47
7	Veľké Orvište	30	15	2	13	68	58	47
8	Zavar	30	13	5	12	60	46	44
9	Zeleneč	30	12	6	12	49	57	42
10	Hrnčiarovce	30	12	4	14	50	68	40
11	Šulekovo	30	12	3	15	74	92	39
12	Cífer	30	12	3	15	54	74	39
13	Leopoldov	30	10	3	17	50	68	33
14	Dvorníky	30	8	1	21	48	101	25
15	Brestovany	30	6	1	23	37	99	19
16	Kľačany	30	5	1	24	51	130	16

KONEČNÁ TABUĽKA SEZÓNY 2013/2014 Dorast

Poz		Z	V	R	P	G	A	B
1	Trakovice	24	19	0	5	135	34	57
2	Malženice	24	18	1	5	137	34	55
3	Madunice	24	17	3	4	104	34	54
4	Veľké Orvište-Ostrov	24	15	3	6	82	56	48
5	Leopoldov – Siladice	24	15	1	8	102	39	46
6	Trebatice	24	11	1	12	75	70	34
7	Sokolovce	24	10	3	11	69	74	33
8	Drahovce	24	10	0	14	68	96	27
9	Bučany	24	9	2	13	58	85	26
10	Veselé	24	8	2	14	54	113	26
11	Horné Otrokovce	24	6	2	16	56	108	17
12	Bojničky	24	4	4	16	50	102	16
13	Šulekovo	24	2	2	20	47	192	8
14	Voľný los	0	0	0	0	0	0	0

Prípravka

Poz		Z	V	R	P	G	A	B
1	Veľké Kostolány	19	16	0	3	76	27	48
2	Krakovany	19	15	1	3	69	18	46
3	Vrbové	19	14	0	5	108	27	42
4	Dvorníky	19	12	3	4	52	32	39
5	Červeník	19	9	1	9	58	55	28
6	Drahovce	19	8	2	9	52	43	26
7	Jalšové	19	7	2	10	40	49	23
8	Veľké Orvište-Ostrov	19	7	0	12	40	60	21
9	Pečeňady	19	4	2	13	27	82	14
10	Kľačany	19	3	2	14	33	86	11
11	Trebatice	18	2	1	15	18	94	7
12	Voľný los	0	0	0	0	0	0	0

KONEČNÁ TABUĽKA SEZÓNY 2013/2014 Žiaci

Poz		Z	V	R	P	G	A	B
1	Leopoldov	26	23	1	2	121	11	70
2	Červeník	26	17	2	7	78	43	53
3	Veľké Orvište-Ostrov	26	16	3	7	70	36	51
4	Chtelnica	26	16	3	7	61	33	51
5	Banka	26	16	2	8	66	28	50
6	Madunice	26	13	0	13	56	43	39
7	Pastuchov	26	11	4	11	77	70	37
8	Drahovce	26	10	3	13	49	71	33
9	Dolné Trhovište	26	9	3	14	37	57	30
10	Šulekovo	26	9	3	14	53	80	30
11	Dolný Lopašov	26	9	2	15	58	76	29
12	Kľačany	26	8	4	14	57	86	28
13	Prašník - Šípkové	26	5	2	19	40	100	17
14	Bojničky	26	2	4	20	24	113	10

0.ročník Orvište Cup
pri príležitosti výročia obce

Kde : štadión TJ Slovan Veľké Orvište

KEDY: 12. júl 2014

9:00 – 18:00 futbalový turnaj
18:00 – 21:00 dychová hudba
RELAX
22:00- 23:00 Anaical Destroy
23:00 – 04:00 DJ DANY

Host' večera
21:00 SLNIEČKO

Po celý deň je pripravené výborné občerstvenie a bohatý program pre deti: maľovanie na tvár, nafukovací hrad.

TOMBOLA - Cena v hodnote 300€

Ďalšie informácie športu umoví 4 € sahodte v zeme je guliat pro, mrovat. Hoda 2x 1x 20 min. 4x 20 min. Pravidlá meidno futbalu : hráč 5-1, strieko 40x20m, brány 50cm. Ceny: 1.Cena – finančná odmena, ceny získajú prvé 3 tímy.
Viac informácií alebo prihláška: 0904 966523 – ADAM DOKTOR

Štúrov priateľ z detsva a mladosti mal väzby na Veľké Orvište a Vrbové

Pohľad na Uhrovce

„Rok 1827/28 prešiel šťastne, v ktorom Ľudovít, syntaxista, I. triedy [v Rábe] s veľkým prospechom odbavil, po premožení ťažkosť v reči maďarskej stal sa prvým žiakom a miláčikom Pecovým (profesora Leopolda Peca, ktorý bol i rábskym farárom). Prázdny sa trávil v Uhrovci. Samko Melfelber, Janko Kiš, Karol Jehring a náš Ľudovít, hrdí už na známost reči maďarskej, boli nerozluční priatelia s horami a výšinami uhrovskými. (...)“

Ľudovít prišiel na druhé prázdniny (1828/29) do svojich hôr už nie len hrdí na reč, ako pri konci prvého svojho roku školského, v ktorom meškal [zdržoval sa] v cudzine, na reč maďarskú, nemeckú, latinskú, grécku, ale prišiel hrdí na to, že aj on je Slovan!

Zapomenul Ľudovít na celý svet, keď tu s milými vrstovníkmi svojimi, Samkom, Jankom a Karolom (Melfelber, Kiš, Jehring) v dumách mládeneckých preháňali sa horami vókol Rokoša [kopca neďaleko Uhrovca]. Ľudovít bol priateľom celým srdcom druhom svojim oddaným a zachovával pamiatku ich, i keď sa rozlúčil musel s nimi. Janko Kiš a Melfelber po prázdninách s Ľudovítom sa rozlúčili, Ľudovít do Bratislavy a Kiš do Štátnice; o Melfelberovi len to viem, že len pozdejšie spolu s Kišom a Jehringom zase sa našli na lýceu požunskom [rozumej bratislavskom], prázdniny i tak spoločne tráviac v tom milom [trenčianskom] Záhorí [v Uhrovci a okolí]. (...)“

Prázdniny 1830/31 našli v horách a dolinách Rokoša zase čerství junač našu pospolu. Kiš, Melfelber, Jehring a náš Ľudovít trávil celé dni v rozkošnej prírode. Ale tu už nebolo toho preháňania sa toľko, ale pod starým dubom ležali si šarvanci a Ľudovít vykladal [Kollárovu] Slávy dcera alebo rozprával, ako sa to tam nad Dunajom [v Bratislave] žije v kruhu veselom nadšených za národ a jeho slávu študentov [lýcea]. Ľudovít rozprával im veci, o akých nebolo chýrovať na školách iných; tým sa v mládencoch zapalovala túha po Bratislave. Kišovi i Melfelberovi rodičia boli majetní, a tých aj získal Ľudovít po ktorých prázdninách pre Bratislavu; Jehring, myslím, že stále študoval tamže.“

Tak opisuje Jozef Miloslav Hurban mladé roty najvýznamnejšieho predstaviteľa slovenského národného života a vedúcej osobnosti slovenského národného obrodzenia v polovici 19. storočia Ľudovíta Štúra (1815 - 1861) v prvom ročníku Slovenských pohľadov (1881, s. 64, 67, 68). Knižné vydanie Hurbanovho diela poznáme pod názvom Ľudovít Štúr - Rozpomienky (Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1958). Hurban medzi Ľudovítovými vrstovníkmi a blízkymi priateľmi zaznamenáva i málo známeho Karola Jehringa (Jeringa).

Keďže sme o ňom zistili nové údaje, sprostredkujeme ich našim čitateľom. Z nich vyplýva, že osobne poznal náš kraj a mal isté väzby i na samotné Vrbové.

Kto bol Karol Jehring? Bol to syn uhrovského horára Viliama Jehringa. Narodil sa o rok skôr ako jeho spolurodiak Ľudovít Štúr, t. j. v septembri 1814.

Študoval na bratislavskom lýceu, a to od r. 1829, súčasne so Štúrom, ba do školy prišiel o čosi skôr - už 30. augusta, kým Ľudovít 4. septembra. Karol mal v školskom roku 1829/1830 pätnásť rokov. Nachádzame ho tam v triede syntaxistov, zodpovedajúcej neskoršej štvrtej, resp. piatej gymnaziálnej triede. V školskom roku 1832/1833 bol na lýceu členom slovenskej Spoločnosti. Aj neskôr udržiaval so Štúrom isté vzťahy. Ľudovít mu písal ešte 8. februára 1855, teda necelý rok pred svojou smrťou.

Karol Jehring sa po štúdiách dal do služieb uhrovských zemeľpánov Zaičovcov.

V r. 1837 - 1845 ho máme doložené ako obilníka (frumentária) na majetkoch grófa Karola Zaiča vo Veľkom Orvišti. V rokoch 1848 - 1849 podľa Daniela Rapanta figuruje ako Zaičov dvorský v Bánovciach nad Bebravou. Zdá sa však, že funkciu zastával v Podlužanoch (Bánovciach), kde mal Zaičovci hospodársky dvor. Neskôr prešiel opäť do rodného Uhrovca, kde bol i dozorcom evanjelického cirkevného zboru. Pri smrti, ktorá ho v Uhrovci zastihla 18. decembra 1900 vo veku 86 rokov a 3 mesiace, sa uvádza ako panský emeritný úradník grófa Zaiča.

Za manželku si vzal Emíliu zo zemianskeho rodu Hoššúovcov (Hosszu). S ňou priviedol na svet viaceré deti. Podarilo sa nám zistiť tie, ktoré sa narodili vo Veľkom Orvišti. Sú to:

- Karol (10. 11. 1837 - 2. 12. 1837),
- Jozef Adalbert (3. 4. 1839 - 30. 9. 1839),
- Emília Jana (* 19. 6. 1840),
- Adolf Ľudovít (* 21. 8. 1841)
- a Karol Július (* 19. 7. 1845).

Keďže Veľké Orvište vtedy patrilo v rámci organizácie Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania ako filia k zboru vo Vrbovom, Jehringovci zanesli svoje deti na krst práve do Vrbového a podľa všetkého sa tam aj zúčastňovali bohoslužieb.

Krstnými rodičmi prvého syna Karola a možno aj ďalších detí boli Jehringov dvagor Ján Schulz (1807 - 1853), myjavský farár, spolu s manželkou Johanou, rodenou Hoššúovou, sestrou matky dieťaťa.

Interiér starého evanjelického tolerančného kostola vo Vrbovom z roku 1784 (zbúraného v roku 1928).

Mimochoďom matka dieťaťa Emília Jehringová, krstná matka Johana Schulzová a Štefánikova stará matka Zuzana, Schulzová a Štefánikova stará matka Zuzana, vydatá za notára z Turej Lúky Samuel Jurenku, boli sestry.

Nevieme ďalšie podrobnosti zo života Karola Jehringa, ani to, ako sa neskôr zachoval v národnom ohľade. Zdá sa podľa toho, že bol s ním jeho chlebobdarca Karol Maximilián Zai (1797 Šoproň - 1871 Bučany), v r. 1830 povýšený na grófa, ktorý sa stal po r. 1840 tuším maďarizátorom, spokojný, že sa prinajmenšom verejne neangažoval za slovenský vec, a dokonca je možné, že mu šiel poruke aj vo veciach týkajúcich sa osudov Uhorska. Kto tak nerobil, zle pochodil. Doklad nám to pripadá Zaiovho hospodárskeho úradníka Karola Ľudovíta Modrániho (1799 - 1872), rodáka z Bučian, ktorého gróf vyhodil z práce, pretože jeho syn Karol Alexander Modráni (1830 Uhrovec - 1864 Prievidza) sa aktívne zapojil do slovenského povstania 1848/1849 a povstalcov podporoval.

Podobný prípad ako Jehringov, ale zo skoršieho obdobia, máme aj v osobe Juraja Sloboda. Tiež bol, prinajmenšom v r. 1785 - 1790, panským úradníkom-obilníkom Zaičovcov vo Veľkom Orvišti a tam so svojou manželkou Annou Valovičovou spídlil svoje deti:

- Jozefa (* 28. 8. 1785),
- Alžbetu (* 11. 6. 1787),
- Janu (Johannu) (* 18. 6. 1789)
- a Juraja (* 21. 12. 1790).

Matričný záznam o krste syna Karola Jehringa vo Vrbovom z r. 1837. Kto? dostal rovnaké meno ako otec.

Vierovyznaním boli Slobodovci takisto evanjelici. Zemeľpán si vyberal úradníkov podľa vlastnej konfesie. Preto aj oni krstili svoje deti vo Vrbovom, vo vtedy novotou voľajúcim evanjelickom tolerančnom kostole, jedinom v širokom okolí.

O dôležitom postavení obilníka Sloboda svedčí aj skutočnosť, že krstným otcom jeho potomkov bol významnejší šľachtic Juraj Poturmal (Pottormayl, po slovensky Podturmiansky, rad nazvaný podľa obce Podtureň, okres Liptovský Mikuláš), ktorý bol komposesorom, spoluvlastníkom, Čachtického panstva.

Vo Veľkom Orvišti stálo v tom období

Foto: archív Ing. Vladimír BZDUŠEK

(1778/79) podľa stolíčnej vizitácie 15 zemianskych domov, 24 slobodníckych a 7 poddanských, z toho 1 nový. Obec mala školu, katolícku kaplnku (kostolík) a cintorín. Z 99 obyvateľov bolo 93 katolíckeho a 6 evanjelického vierovyznania. Nachádzal sa tu jeden drevený mlyn a dva drevené mosty. Presnejšie a reálnejšie údaje, čo sa týka počtu obyvateľov, máme k dispozícii o osm rokov neskôr (1787), vtedy v obci narástli v 47 domoch 402 obyvateľov.

V Malom Orvišti, ktoré je dnes súčasťou Ostrova, žilo v 17 domoch 70 poddanských katolíckeho vierovyznania, v roku 1787 v 19 domoch 103 obyvateľov.

Miestnymi zemeľpánmi vo Veľkom a Malom Orvišti boli barón Zai, rodina Herzová, Kantorová a Vemešová.

Podotýkame, že Malé Orvište a časť

Veľkého Orvišta získali Zaiovci kúpou už krátko pred polovicou 16. storočia a mali ich v držbe približne 330 rokov.

Okrem Malého a Veľkého Orvišta vlastnili časti v ďalších trinástich dedinách a mestech Čachtického panstva a k nemu pridružených blízkych obciach (Čachtice, Častkovce, Podolie, Korytné, Hrachovište, Kostolná, Myjava, Brezová pod Bradlom, Nové Mesto nad Váhom, Krivosúd, tiež obec Krivosúd-Bodovka v okrese Trenčín, Štvrtok nad Váhom, Vadovce a Stará Turá).

Zaiovským sídlom bol však Uhrovec a začas i Bučany.

Uhrovecké panstvo spolu s hradom

Veľké Orvište získal už František Zai (1498 - 1570) v r. 1547. Na sklonku feudalizmu zahŕňovalo dvadsať obcí. Prislúšníci rodu sa tu udržali až do konca druhej svetovej vojny, teda bezmála štyristo rokov.

Bučianske panstvo, ktoré bolo v ich držbe vyše sto rokov, malo päť dedín (Malé Bučany, Veľké Bučany, Horné Zelenice, Trakovice a Žilkovce). Pri delbe rodového majetku v r. 1866, ktorú urobil Karol Zai, Veľké Orvište spolu s Bučanmi dostal syn Juraj (1835 - 1880). Onedlho, v r. 1878, Zaiovci panstvo v Bučanoch, ako aj majetkové podiely vo Veľkom a Malom Orvišti, predali grófovi Augustinovi Breuserovi, ale majetok už v r. 1887 získali videnskí baróni Židovského pôvodu Springerovcia.

Lubomír BŔSÁK, Patrik KYŠKA

Orvištské noviny – noviny obce Veľké Orvište, vychádzajú štvrťročne. Vydavateľ: Obec Veľké Orvište. Adresa redakcie: Obecny úrad, 922 01 Veľké Orvište 17, tel.: 033-7746 126, fax: 033-7746 152, e-mail: ou@velkeorviste.sk; www.velkeorviste.sk • Šéfredaktorka: Mgr. Lenka Pillárová, Redaktori: Ing. Jaroslav Maco, Ing. Mgr. Anna Bolečková. Registrácia: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, reg. číslo: RP 359/2007. Tlač: MONA PLUS spol. s r.o., Južná 426/25, 922 02 Krakovany. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu uverejnených príspevkov.